

गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा
योजना अंमलबजावणीबाबत ...

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन पुरकपत्र क्रमांक गोमुशेअवि-२०१८/प्र.क्र.१९३/११-अ,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
तारीख - ०३ डिसेंबर, २०२१

- संदर्भ :-**
१. शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग, क्र. गोमुशेअवि-२०१८/प्र.क्र.१९३/११-अ,
दि. ३१.०८.२०१९.
 २. शासन परिपत्रक कृषि व पदुम विभाग, क्र. गोमुशेअवि-२०१८/प्र.क्र.१९३/११-अ,
दि. १९.०९.२०१९.
 ३. शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग, क्र. गोमुशेअवि-२०२१/प्र.क्र. ३२/११-अ,
दि. ८.०३.२०२१.
 ४. संचालक (वि. प्र.) , कृषि आयुक्तलय यांचे पत्र क्र. गोमुशेअवि-२०२१/ प्र.क्र.७७ /
सां-९/३४१५३/२०२१, दि. १३.१०.२०२१.

प्रस्तावना :-

शेती व्यवसाय करतांना वीज पडणे, पूर इत्यादी नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणारे अपघात सर्पदंश, विंचूदंश, विजेचा शॉक बसणे, रस्त्यावरील अपघात, वाहन अपघात, तसेच अन्य कोणत्याही कारणांमुळे होणारे अपघात, यामुळे बऱ्याच शेतकऱ्यांचा मृत्यू ओढावतो किंवा काहींना अपंगत्व येते. घरातील कर्त्या व्यक्तिस झालेल्या अपघातामुळे कुटुंबाचे उत्पन्नाचे साधन बंद होऊन अडचणीची परिस्थिती निर्माण होते. अशा अपघातग्रस्त शेतकऱ्यांस/त्यांच्या कुटुंबास आर्थिक लाभ देण्याकरिता राज्यातील सर्व वहितीधारक खातेदार शेतकरी व वहितीधारक खातेदार म्हणून नोंद नसलेले शेतकऱ्याच्या कुटुंबातील कोणताही १ सदस्य (आई-वडील, शेतकऱ्याची पती/पत्नी, मुलगा व अविवाहीत मुलगी यापैकी कोणतीही एक व्यक्ती) असे १० ते ७५ वर्ष वयोगटातील एकुण २ जणांकरीता गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजना संदर्भ क्र. (१) येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत असून सदर योजना राबविण्यासाठी संदर्भ क्र.२ अन्वये कार्यपध्दती व मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. सदरील योजना राबविण्याच्या अनुषंगाने शासन परिपत्रक दि.१९.०९.२०१९ मध्ये बदल /सुधारणा करण्याचे शासनाच्या विचाराधिन होते.

शासन पुरकपत्र :-

गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेच्या कार्यपध्दती व मार्गदर्शक सूचनांसंदर्भातील शासन परिपत्रक दि.१९.०९.२०१९ मध्ये खालील प्रमाणे सुधारणा / बदल करण्यात येत आहेत:-

- १) परिपत्रकातील मुद्दा क्र. ७ (ड) विमा सल्लागार कंपनी (३) मधील- “शासन नियुक्त विमा सल्लागार कंपनीने ब्रोकरेज रकमेच्या २५ टक्के बँक गॅरंटी देणे अनिवार्य राहिल” या ऐवजी “विभागनिहाय शासन नियुक्त विमा सल्लागार कंपनीने शासनाकडे रु. २ लाख इतकी रक्कम बँक गॅरंटी देणे अनिवार्य राहिल”, असे बदल करून सुधारणा करण्यात येत आहे.

- २) शासन परिपत्रक दि. १९.०९.२०१९ मध्ये अनुक्रमांक ७ (ड) मधील विमा कंपनी या मुद्द्या खाली असलेल्या बाबींमध्ये खालील बाबींचा समावेश करण्यात येत आहे.
- (२४) “विभाग निहाय शासन नियुक्त विमा कंपनीने शासनाकडे रु. २ कोटी इतकी बँक गॅरंटी देणे अनिवार्य राहिल”,
- (२५) विभागनिहाय विमा कंपनीने दिलेल्या बँक गॅरंटीची ९० टक्के रक्कम विमा कंपनीकडे विमा सल्लागार कंपनीकडून प्राप्त झालेली ९५ टक्के प्रकरणे निकाली निघणे किंवा २४ महिने यापैकी जे आधी होईल तेव्हा मुक्त करण्यात येईल व उर्वरीत १० टक्के रक्कम विमा कंपनीने सर्व प्रकरणे निकाली काढल्यानंतरच मुक्त करण्यात येईल.
- (२६) विमा कंपनीकडून योजनेच्या कोणत्याही अटी-शर्तीचे, करारनामा व सामंजस्य करारातील तरतुदींचे उल्लंघन झाल्याचे आढळून आल्यास बँक गॅरंटी रकमेमधून दंड आकारण्याचे अंतिम अधिकार राज्य स्तरीय समितीस राहतील.
२. उपरोक्त तरतूदी/ बदल/ सुधारणा सन २०२२-२०२३ पासून सदर पुरकपत्र निर्गमित झाल्याच्या दिनांकानंतर योजनेच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने विमा कंपनी व विमा सल्लागार कंपनीची नियुक्ती करताना लागू राहतील.
३. सदर शासन पुरकपत्र महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२११२०३१५५२५०७८०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(निता शिंदे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव
३. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई ३२
४. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
५. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई ३२
६. सर्व मा. विधानसभा सदस्य
७. सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य
८. मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२
९. सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुमविभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
१०. अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
११. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
१४. प्रधान सचिव (अपिल व सुरक्षा), गृहविभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

१५. अप्पर मुख्य सचिव (मदत व पुनर्वसन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. सर्व विभागीय महसूल आयुक्त (कोकण, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर)
१७. आयुक्त (कृषि), कृषिआयुक्तालय, महाराष्ट्रराज्य, पुणे
१८. सर्व जिल्हाधिकारी
१९. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्रराज्य, पुणे
२०. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
२१. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
२२. सर्व जिल्हा परिषदांचे, जिल्हा कृषि विकास अधिकारी
२३. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), मुंबई.
२४. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखावअनुज्ञेयता), मुंबई
२५. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), नागपूर
२६. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखावअनुज्ञेयता), नागपूर
२७. संचालक, लेखावकोषागारे, मुंबई
२८. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
२९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
३०. ग्रंथालय प्रमुख, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई (१० प्रती)
३१. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्रराज्य, पुणे-
३२. सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्रराज्य, पुणे
३३. सर्व तहसिलदार
३४. सर्व उप विभागीय कृषि अधिकारी
३५. सर्व तालुका कृषिअधिकारी
३६. सर्व उपसचिव /अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३७. सर्व मान्यता प्राप्त राजकीय पक्ष यांची मध्यवर्ती कार्यालये
३८. निवडनस्ती, कार्यासन ११-अ.